

1. Grønne og levende lokalsamfunn

Venstre mener at byene og tettstedene i Norge både skal være gode steder å bo og vokse opp, og ta sin del av ansvaret for en bærekraftig utvikling. Næringslivet, frivilligheten, lokaldemokratiet, kultur og innbyggerne spiller på lag for å lage løsninger som gir plass til alle og lar hver enkelt av oss leve i tråd med egne ønsker, evner og behov – samtidig som vi tar vare på naturen og det biologiske mangfoldet.

Askers store potensiale er i de mange unike tettstedene. Vi vil arbeide for sterke lokalsamfunn i hele Asker, hvor folk får utfolde seg, har gode møteplasser for alle generasjoner og et bredt og variert fritidstilbud.

Fremtidens sentrum og tettsteder i Asker skal utvikles etter prinsipper om bærekraft og livskvalitet for innbyggerne. Det må bygges variert, med en god fordeling av boliger, handel og servicefunksjoner, som gir gode opplevelser. Kvalitet i by- og stedsutvikling må bety et sterkt fokus på arkitektur som må stå i samsvar med eksisterende bebyggelse. Leiligheter må bygges med ulik størrelse. Solforhold og viktige siktlinjer skal i størst mulig grad sikres, og det skal være rik tilgang på lekeplasser, grønne lunger, sammenhengende grønne korridorer og turstier.

Gode lokalmiljø har også et mangfold av aktiviteter, slik at alle finner noe de kan trives med. Venstre mener at hvis kulturen, idretten og frivilligheten får frihet til å utfolde seg, får vi et mer mangfoldig tilbud for innbyggerne. Kommunen spiller samtidig en viktig rolle i å legge til rette for både organiserte og egenorganiserte aktiviteter, og et trygt og attraktivt uteliv.

Asker Venstre vil:

- Sørge for at byer og tettsteder over hele kommunen er gode bo- og oppvekstmiljøer
- Sette innbyggernes ønsker og behov i første rekke i by- og stedsplanlegging
- Satse på fellesskapsarenaer som skolen, kulturen, arbeidslivet, idretten og frivilligheten
- Gi plass til alle ved å fremme inkludering og integrering, samt ved å bekjempe diskriminering
- Sørge for medvirkning i stedsutviklingen, og gi alle mulighet til å si sin mening om utviklingen av sine boområder
- Jobbe for gode kollektivtilbud til alle deler av Asker

Asker sentrum - et attraktivt møtested for alle

Asker sentrum er ideelt for en byutvikling med sin plassering ved en av landets beste jernbanestasjoner. Ny utvikling må bygge videre på det som er noe av Asker sentrums suksess til nå – en god balanse mellom butikker innendørs og solfylte gater og torg med liv og handel.

Asker Venstre vil:

- Utvikle Asker sentrum som grønn og attraktiv med en mangfoldig kombinasjon av, boliger, kafeliv, handel, kultur og idrett og møtesteder
- Ha en balansert utbygging med høyder tilpasset dagens bebyggelse og siktlinjer

- 37 ● Ivareta sentrumshandelen på gateplan
- 38 ● Ivareta Askerelvas biologiske mangfold gjennom sentrum
- 39 ● Bevare Askerparken, Drengsrudbekken og idrettsanlegg på Føyka
- 40 ● Videreutvikle næringsområder i nærheten av stasjonen
- 41 ● Arbeide for et bilfritt Asker sentrum på lørdager

42

43 **Borgen**

44 Borgen er en «bydel» med mange innbyggere i et område som strekker seg fra Asker sentrum til foten
45 av Vardåsen. Bussforbindelsen og Bondivann togstasjon er viktige, selv om deler av området har
46 gangavstand til sentrum.

47 **Asker Venstre vil:**

- 48 ● Videreføre lokalmiljøtiltakene fra Borgen-prosjektet.
- 49 ● Jobbe for en lokal idrett og aktivitetspark, oppgradering av gamle fotballbaner og en idrettshall med
50 aktivitetsrom
- 51 ● Bevare Borgens grønne preg
- 52 ● Jobbe for en skiløype/turløype rundt Vardåsen som en helårs destinasjon med trygg tilkomst fra
53 togstasjonen på Gullhella, Vardåsen alpinbakke, Vardåsen kirke og Dikemark.
- 54 ● Lage mulighetsstudie for et destinasjonssenter på Gullhella som inkluderer forlengelsen av
55 alpinbakken.

56

57 **Høn/Landås/Fusdalsskogen**

58 Området strekker seg fra Asker sentrum til Høn stasjon og er planlagt med ca. 1700 boliger i hovedsak
59 leiligheter i 4 – 7 etasjer blokker. Ca. 200 er ferdigstilt og noe er under bygging. Resterende er
60 områderegulert inkludert nærsenter, barneskole, idrettshall og 2 mindre fotballbaner.

61 Reguleringsplanen for Landås L3 – L6 antas vedtatt i 2023. Deler av kommunens areal på Hønsjordene
62 er solgt, men det gjenstår kommunal eiendom som kan/bør revurderes. Kulturminne Folabrua over den
63 gamle tog traséen er bevart, men lokaltogbanen stenger mulighet for turvei til sentrum.

64

65 **Asker Venstre vil:**

- 66 ● Vurdere lokal pendlerbuss til sentrum ved ferdigstillelse av nærsenteret.
- 67 ● Balansere utvikling av nærsenteret i forhold til nærheten til Asker sentrum.
- 68 ● Vurdere helsehus og sykehjem på nærsenteret
- 69 ● Ha store forventninger til god arkitektur, bokvalitet, støybeskyttelse mot E18 og lokale møteplasser
70 før vedtatt reguleringsplaner for delområdene og godkjent rammesøknad.
- 71 ● Jobbe for at den gamle tog traséen fra 1872 kan brukes som turvei fra Landås til sentrum via Perlen,
72 hvor tilkomsten til traséen er inkludert.

73

74

75

76 **Heggedal – stasjonsby med kvalitet og historie**

77 Heggedal har fått et nytt sentrum med boliger, handel, parkeringskjeller og et flott torg ved
78 Kistefossdammen. Reguleringsplan fra 2010 gir mulighet for utvikling av Heggedal Vest. Det planlegges
79 et sykehjem på industritomten ved innkjøringen til sentrum og med utsikt til Gjellumvannet.

80 ***Asker Venstre vil:***

- 81 ● Jobbe for at sykehjemmet forseres for å trygge korte ventelister.
- 82 ● Følge opp planen for fornyelse og utbygging av Heggedal Vest
- 83 ● Ta godt vare på Hegga, Verkenselva, Grodalselva, Kistefossdammen og Gjellumvannet
- 84 ● Ta vare på og utvikle gamle ferdselsveier i området som gir rundturer og styrker forbindelsene
85 mellom Asker nord via Røyken til Hurum.
- 86 ● Jobbe for en turveibro over Verkenselva med tilknytning til gammel ferdselsvei.
- 87 ● Gode tilbud til ungdom i Heggedal
- 88 ● Støtte arbeidet med issikkerhet og skøyte/skiløyper på Gjellumvannet og bidra med bryggeanlegg
89

90 **Holmen – sjø, kultur og handel**

91 Holmen har et potensiale for videre utvikling. Holmens unike plassering med sjølinje og Neselva,
92 kystkultur, gammel bebyggelse på Landøya, og med siktlinjer til Skaugumåsen må være førende
93 elementer i utviklingen av området. Det betyr at vi ikke ønsker en massiv bebyggelse ned mot sjøen og
94 vassdraget, eller store utfyllinger i havnebassenget. Kyststien går langs fjorden gjennom Holmen. Ny E-
95 18 har stor betydning for utviklingen ved at trafikken kan føres utenfor tettstedet. Dagens E-18 blir
96 lokalvei til Nesbru og vil avlaste Fekjan. Holmen er et viktig nærområde for de mange
97 utbyggingsprosjektene langs/nær Billingstadsletta.

98 ***Asker Venstre vil:***

- 99 ● Begrense utbygging ved Neselva og strandsonen mellom Neselva og Holmen Bad for å beholde
100 landskapsformen sett fra sjøen og gi innbyggerne siktlinjer til sjø og til åsene
- 101 ● Bevare grøntområdet ved Holmenskjæret for allmennheten og uten at opplagsplass for båter flyttes
102 inn på dagens grøntområde
- 103 ● Ekspressykkelveien legges på gamle E-18 fra Holmen til Nesbru for å unngå at Fekjan blir en
104 hovedsykkelvei til Oslo som krever nye tiltak langs Neselva.
105

106 **Dikemark – kulturnæring og nytt liv i gamle bygg**

107 Dikemark har en lang og unik historie med bygninger og parkanlegg og store naturområder. Asker
108 Venstres ønsker en helhetlig utvikling av Dikemark med nytt liv tilpasset stedets egenart.

109 ***Asker Venstre vil:***

- 110 ● Skape nytt liv i byggene på Dikemark med transformasjon til boliger, næring, høyskole, kultur, idrett,
111 for eksempel for kunstnere og kreative næringer
- 112 ● Bevare det unike landskapet på Dikemark, og vurdere deler som et landskapsvernområde
- 113 ● At kommunen må intensivere dialogen med grunneier Oslo kommunen samt Oslo
114 Universitetssykehus (OUS) for å løse stillstanden

- 115 • Videreutvikle Dikemark museum
116

117 **Vollen – kystkultur, polarhistorie og nisjehandel**

118 Vollen har i dag mange kvaliteter som nisjehandel, museum, marina, badesteder og en fin kyststi.
119 Venstre ønsker ingen større utbygging i Vollen, men vil legge til rette for videreutvikling av stedet i tråd
120 med dagens kvaliteter.

121 ***Asker Venstre vil:***

- 122 • Videreføre støtte til Oslofjordmuseet
123 • Videreføre støtte til nærmiljøsentralen, Vollen Vel og andre initiativ for å øke frivillig engasjement i
124 området

125

126 **Slemmestad – plussby med utslippsfri hurtigbåt**

127 Slemmestad står foran en svært spennende stedsutvikling med boligområder og handel- og næringsliv.
128 Det må skapes liv i de nye områdene med lokale arbeidsplasser og yrende kulturliv. Venstre vil jobbe for
129 ambisjonen om en Plussby, som betyr å lage et bysentrum som 5 produserer mer energi enn det
130 forbruker. Slemmestad skal bli en levende by med gode ute- og rekreasjonsarealer i tilknytning til sjøen
131 og til den nye byen.

132 Tilknytningen inn mot både Asker sentrum og mot Oslo må styrkes, og det er naturlig å bruke
133 Oslofjorden mer og bedre som en transportåre.

134 ***Asker Venstre vil:***

- 135 • Få på plass utslippsfrie hurtigbåter, og utvide tilbudet med flere og hyppige avganger
136 • Utvikle kulturtilbudet med videre satsning på blant annet kulturskole, konsertlokaler med mer
137 • Ta vare på Bøbekken gjennom Slemmestad
138 • Bevare Tåjeskogen
139 • Arbeide for gangvei mellom Nærsnes og Slemmestad

140

141 **Røyken – grønn og urban sentrumsutvikling**

142 Røyken er utpekt som område for fortetting rundt kollektivknutepunkt. Med sin sentrale beliggenhet og
143 tilknytning til togstasjon, bussforbindelse, E134, kjøpesenter, alders- og sykehjem og Røykenbadet har
144 stedet et stort potensiale. For å skape et mer bymessig Røyken sentrum må området gis en høyere
145 utnyttelsesgrad, mer variert arealbruk, samt bedre romslige og funksjonelle forbindelser.

146 Stedets identitet og karakter skal samtidig ivaretas når området fortettes og transformeres. Det
147 innebærer at historiske bygningsmiljøer må ivaretas og integreres med nye nabolag som inngår i en ny
148 stedstilknyttet identitet og karakter. En videre utvikling av sentrum bør gi mulighet for
149 arbeidsplasser/gründermiljøer, og en ønsket utvidelse av arbeidsplasser ved Bråset/Røykenbadet.

150 Venstre har tatt initiativ til å se på muligheten for å regulere et område til bærekraftig byggefelt med
151 aktivhus etter inspirasjon fra Hurdal Eco Village.

152 **Asker Venstre vil:**

- 153 ● Utvikle Røyken sentrum og områdene rundt til et attraktivt, grønt og urbant sentrum med en
- 154 styrking av kontakt mellom boligområder og sentrumsområdet og stasjonen
- 155 ● Tilrettelegge for næringsutvikling for mindre arbeidsmiljøer
- 156 ● Regulere et område til bærekraftig byggefelt med vektlegging på bygningsmessig bærekraft, grønne
- 157 kvaliteter, grønn mobilitet og muligheter for lokal matproduksjon
- 158 ● Ta vare på Hegga og vegetasjonen langs Hegga og utvikle gode parker og møteplasser på
- 159 flomslettene.

160

161 **Spikkestad – fra landbruk til stasjonsby og knutepunkt**

162 De siste årene har Spikkestad blitt et tettsted i vekst. Historisk har Spikkestad hatt sin forankring i

163 landbruksaktivitet og en lang periode med flere teglverk. I dag er Spikkestad et knutepunkt med start for

164 Spikkestadbanen og nærhet til E134. For Venstre er det viktig at den videre veksten bygger opp om det

165 levende sentrum som bygges rundt Teglen og Spikkestad torg. Veksten har fram til nå vært begrenset av

166 fremdriften i ny løsning for rensing av avløp fra området.

167 **Asker Venstre vil:**

- 168 ● Fortsette arbeidet med god sentrumsutvikling
- 169 ● Legge vekt på at innbyggertorget på Spikkestad blir en arena som kan tilføre ny aktivitet
- 170 ● Fortsatt satse på samspillet mellom idrettslag og kommunen. Dette gjelder både i utviklingen av
- 171 området ved Spikkestad ungdomsskole og ROS-Arena, og ved Spikkestad barneskole og
- 172 skistadion/Kjekstadmarka.

173

174 **Sætre – innbyggertorg og vekst i sentrum**

175 Sætre er et lite tettsted med et nytt sentrum ned mot havnen. Vi vil at Sætre skal være en fjordlandsby

176 med særpreg, og fylles med liv og aktivitet. Videre utvikling er på planstadiet, men må skje med kvalitet i

177 en takt som stedet tåler. Den særpregede trehusarkitekturen må bevares.

178 **Asker Venstre vil:**

- 179 ● Ivareta verdifull gammel trehusbebyggelse, og spesielt Sætregården
- 180 ● Ivareta eiendommen Mellomdammen nr. 3 som ungdomshus eller med annen frivillig aktivitet
- 181 ● Støtte Trebåtfestivalen
- 182 ● Sikre god båtforbindelse til Håøya
- 183 ● Beskytte Sætreelva og kystlinjen. Turstier må holde avstand for å sikre naturlig kantvegetasjon og
- 184 våtmarksområdene
- 185 ● Sikre plass til bussterminal og pendlerparkering
- 186 ● Arbeide for hurtigbåt til Sætre

187

188 **Tofte og Filtvet – modernisert industri og ny vekst**

189 Tofte gjennomgår en transformasjon. Stedet vokste fram rundt papirindustrien som hadde sin

190 virksomhet her i over hundre år. Etter nedleggelsen av tidligere industri, har nye krefter kommet til.

191 Flere småbedrifter har etablert seg og barnefamilier har flyttet til.

192 Tofte preges i dag av en kulturell oppblomstring, økte boligpriser og økt bolyst, men stedet har fortsatt
193 plass til og trenger flere fastboende. I takt med at flere nye boligprosjekter er godkjent eller under
194 planlegging/bygging, er det viktig å etablere flere arbeidsplasser. Det er plass til mange små og
195 mellomstore bedrifter.

196 Med sin beliggenhet ved Oslofjorden og flotte strender har Tofte blitt et stadig mer populært utfartssted
197 for den nye kommunens innbyggere. Friluftsliv og rekreasjon er stikkord for etablering av kort- og
198 langreist reiseliv.

199 Det går mye tungtransport på dårlige veier på Hurumhalvøya. Pendlere har en lang arbeidsreise. Faren
200 for ulykker er stor.

201 Dobbel Oslofjordtunnel og E-134 i tunnel fra Spikkestad er under prosjektering og vil med tiden gi kortere
202 pendlervei både til og fra Tofte. Forlengelse av hurtigbåten kan redusere veitrafikken og være en
203 attraktiv reisevei. Bilferge over fjorden kan redusere tungtrafikken. Kryssing av Oslofjorden vil gi
204 mulighet for økt utveksling med Østfold.

205 **Asker Venstre vil:**

- 206 ● Utvikle lokale arbeidsplasser som gir folk muligheten til å bo og arbeide lokalt.
- 207 ● Ivareta den unike kystlinjen ved Tofte og befolkningens tilgjengelighet til sjøen
- 208 ● Ha en lokalt forankret stedsutvikling
- 209 ● Styrke Tofte som et av Hurumhalvøyas lokalsentre
- 210 ● Arbeide for bedre kommunikasjon til Tofte, spesielt på fjorden. Dette gjelder også for godstransport
- 211 ● Satse på reisebaserte næringer
- 212 ● Støtte tiltak som kan gi nye turveier for gange, sykkel og ski.

213

214 **Klokkarstua – kulturminner og kultursenter**

215 Klokkarstua er det gamle kommunesenteret i Hurum. Kirken, Hovtun og Prestegårdsalleen er et viktig
216 landskapsbilde som for mange er selve symbolet på bygdas historie. Klokkarstua er et velfungerende lite
217 lokalsamfunn med innbyggere som har lang tradisjon for å samle seg om fellestiltak og løfte i flokk.

218 **Asker Venstre vil:**

- 219 ● Ivareta og styrke kulturminner og bomiljøet rundt Hurum kirke
- 220 ● Sørge for varig vern av Festningsverket og «ryggen» på Verket.
- 221 ● Støtte opp under kulturhuset på Hovtun
- 222 ● Jobbe for bedre kollektivløsninger fra området ved Klokkarstua
- 223 ● Prioritere trafiksikringstiltak langs fylkesveien fra Steinerskolen til Verket
- 224 ● Støtte idrettsmiljøet rundt Huringen og Hovenga

225

226 **Holmsbu og Rødtangen – kunst og sjøidyll**

227 Holmsbu/Rødtangen-området er sommeridyll med tallrike hytter, men også med en lokalbefolkning som
228 trenger et velfungerende bomiljø året rundt. I noen hektiske sommermånedene øker trafikken på de
229 smale veiene uforholdsmessig mye, og dette belaster sentrum. Holmsbu og Støa er kjent for et rikt
230 kunstnermiljø, historisk av nasjonal betydning men levende også i dag. Området er rikt på vakre

231 bygningsmiljø, naturreservater, fornminner og kulturminner, og all utvikling her må skje med ytterste
232 varsomhet.

233 ***Asker Venstre vil:***

- 234 ● Sikre og styrke Holmsbu Kunstmuseums posisjon lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt
- 235 ● Videreutvikle arbeidet med Kulturminneplanen for Rødtangen og sørge for at kunnskapen om
- 236 området når et bredt publikum gjennom et samarbeid med andre aktører i området
- 237 ● Ta vare på Holmsbu kirke med utsmykningen av Holmsbumalerne
- 238 ● Ha et stedstilpasset reiseliv som ivaretar de fastboende og gir et næringsgrunnlag for helårs
- 239 bosetning
- 240 ● At tiltak på eksisterende hytter skal underordne seg lokal byggeskikk og stedets unike kvaliteter
- 241 ● At nye hytter skal bygges som fortetting i eksisterende hytteområder

242 2. Ung i Asker

243 **En god oppvekst varer hele livet**

244 En av de viktigste oppgavene i samfunnet er å sørge for at barna får en god oppvekst. En trygg barndom
245 med både lek og læring legger grunnlaget for et godt voksenliv. Barnehagene og skolene er de viktigste
246 institusjonene i samfunnet som gir rammene for barnas utvikling, individuelt og sosialt.

247 Asker skal være et sted som gir alle en god oppvekst med et rikt fritidstilbud. Venstre vil forebygge
248 utenforskap, mobbing, prestasjonspress og psykiske utfordringer blant barn og unge. Venstres mål er at
249 unge i Asker skal oppleve en frihet til å utvikle sin individualitet og sine talenter.

250

251 **En barnehage med rom for alle**

252 Barnehagen har blitt småbarnas viktigste arena for lek og læring. Her tilbringer de det meste av sin
253 våkne tid mellom 1 og 6 år.

254 Barnehagepedagogene skal ha tid til å se hvert enkelt barn og dets behov. I barnehagen skal barn få
255 støtte og omsorg, så vel som fysiske ferdigheter og sosial trening.

256 Inkludering og mestring er sentralt for at barn skal ha en god barnehagehverdag. Tidlig innsats og
257 forebyggende arbeid fra kommunen må starte allerede i barnehagen. Barnehagen og kommunens
258 hjelpe- og velferdstjenester må jobbe sammen for å legge til rette for gode lekemiljøer, godt tilpasset
259 alle barna i barnehagen.

260 **Asker Venstre vil:**

- 261 ● Sørge for at barnehagene har nok ressurser til å hente inn vikarer ved sykdom og i ferier.
- 262 ● Utvikle utearealer som er store nok til å gi barna tilgang til varierte sanseopplevelser, naturkontakt,
263 fysisk utfoldelse for ulike aldersgrupper og sosialt samvær i trygge omgivelser.
- 264 ● Sikre en forsvarlig finansiering av private og ideelle barnehager.
- 265 ● Gi barnehageansatte tilbud om kurs og videreutdanning.
- 266 ● Sørge for særskilt satsning på opplæring i de yngste barnas behov.
- 267 ● Ha løpende barnehageopptak, for å sikre at alle får mulighet til å begynne i barnehagen etter endt
268 foreldrepermisjon
- 269 ● Sikre at kommunens arbeid med tidlig innsats starter i barnehagene.
- 270 ● Styrke alderstilpasset opplæring for barn om kropp, identitet og følelser fra og med barnehagen
- 271 ● Jobbe for å øke andelen mannlige barnehagelærere
- 272 ● Styrke samhandlingen for overføring av informasjon om barnets faglige nivå og utvikling i overgang
273 fra barnehage til skole
- 274 ● Søskenmoderasjon til familier som har barn både i barnehage og skolefritidsordning
- 275 ● Tilby mer kommunal kursing av barnehageansatte, for å sikre kompetanse blant de ansatte i
276 barnehagen uten formell utdanning

277

278

279

280 **En fremtidsrettet og inkluderende skole**

281 Barn møter skolehverdagen med nysgjerrighet og lærelyst. Skolens viktige samfunnsoppdrag er å gi alle
282 mulighet til å erverve kunnskaper og ferdigheter for et framtidig yrkesliv, og være deltakende
283 samfunnsborgere. Venstre mener at skolen må ta inn over seg endringene i samfunnet, og forberede
284 elevene på framtiden. Klimabevissthet, toleranse og medborgerskap er sentrale emner.

285 Dyktige og motiverte lærere er nøkkelen til en god skole. Lærerne trenger gode betingelser for å legge til
286 rette for kvalitet i opplæringen. Dette krever tydelig ledelse, hensiktsmessige skolebygg, et godt fagmiljø
287 og oppdaterte kunnskaper om fag og pedagogikk. Nasjonale prøver, kartlegging og rapportering skal
288 ikke gå på bekostning av tid med elevene.

289 Inkluderende skolemiljøer, godt tilpasset den enkelte elev er en forutsetning for at alle skal oppleve
290 mestring i hverdagen. De elevene som har ekstra utfordringer, må oppdages og få tilpasset
291 skolehverdagen tidlig, og i størst mulig grad innenfor rammene av den ordinære undervisningen.
292 Hjelpetjenestene må være mye tilstede ute i skolene, og jobbe sammen med skolens ansatte for at alle
293 elever skal oppleve å være en del av et læringsmiljø.

294 Mat er viktig for læring. En felles skolelunsj er viktig både ernæringsmessig, av sosiale årsaker og som
295 folkehelseiltak. Flere skoler i Asker har allerede et tilbud om frokost, skolelunsj eller begge, og har gode
296 erfaringer. Venstre ønsker at flere skoler i Asker skal kunne tilby et skolemåltid.

297 Venstres skolepolitikk legger til grunn at hver elev er unik og har sine egne evner og behov. Fleksibel
298 skolestart er et virkemiddel for å ta hensyn til hvert barns individuelle utvikling. Venstre mener at Asker
299 bør gå i spissen for å utvikle varierte skolestartsordninger.

300 **Asker Venstre vil:**

- 301 ● Utvide ordningen med trivselskoordinatorer til alle skoler
- 302 ● Arbeide for fleksible skolestartordninger tilpasset det enkelte barn
- 303 ● Mykne opp starten på grunnskolen ved bruk av metoder som lekbasert læring
- 304 ● Ha lite testing i barneskolen, og heller fokusere mer på muntlig-praktiske lærings- og
305 vurderingssituasjoner
- 306 ● Ha mer tid til lek og fysisk aktivitet i skolen
- 307 ● Satse på ungt entreprenørskap
- 308 ● Jobbe systematisk for gode overganger mellom barnehagen og skolen, og mellom barne- og
309 ungdomsskolen
- 310 ● Jobbe for å videreutvikle Askers tverrfaglige arbeid med tidlig innsats i skolen
- 311 ● Legge til rette for at de kommunale hjelpetjenestene er mye tilstede ute på skolene
- 312 ● Legge til rette for at PPT kan jobbe mer med kompetanse- og organisasjonsutvikling i skolene
- 313 ● Gi god alderstilpasset seksualitetsundervisning gjennom hele skoleløpet, gjennom samarbeid med
314 helsetjenestene
- 315 ● Styrke svømmeundervisningen slik at alle lærer å svømme i løpet av barneskolen
- 316 ● Tilby leksehjelp med pedagogisk kompetanse
- 317 ● Legge til rette for at flere skoler i Asker kan tilby et skolemåltid
- 318 ● Lære barn og unge teknikker for å mestre stress
- 319 ● Styrke opplæringen i økonomi, arbeid og CV-søking

- 320 ● Innføre en prøveordning der eleven selv velger vanskelighetsgrad i faget
- 321 ● Åpne for å kunne ta om igjen eller hoppe over klasstrinn dersom nivå og faglig utvikling tilsier det
- 322 ● Styrke tilbudet om forserte løp, og legge til rette for at elever som trenger det kan ta færre fag over
- 323 lengre tid
- 324 ● Gratis SFO for lavinntektsfamilier
- 325 ● Tilrettelegge for et sterkere samarbeid mellom fritidsaktiviteter og skole, spesielt i barneskolen
- 326 ● Gi KS og staten tydelige signaler om nødvendigheten av å rekruttere og beholde profesjonsutøvere i
- 327 skolen
- 328

329 **Skolehelsetjenesten, psykisk helse og et godt elevmiljø**

330 Helsesykepleier har en svært viktig funksjon med å sikre barn og unges fysiske og mentale helse.
331 Helsefaglig tilstedeværelse i skolehverdagen er en nøkkelfaktor med å bistå barn og unge som trenger
332 det.

333 Mange unge opplever at hverdagen er krevende. Psykiske helseplager er økende blant unge, og i løpet
334 av pandemien har mange fått større problemer enn før. Alle skoler, uavhengig av størrelse, bør ha minst
335 en helsesykepleier tilgjengelig hver dag. Vi vil intensivere arbeidet med tidlig innsats og legge til rette for
336 økt tverrfaglig samarbeid. Også barnehagene bør ha tilbud i form av faste kontaktpersoner hos
337 helsesykepleierteamet.

338 Skolelegetilbudet er tatt bort. Venstre vil ha en evaluering av konsekvensene dette har gitt for
339 skoleelevene i Asker. Med flere kommunalt ansatte fastleger vil de også kunne bidra mer inn i
340 skolehelsetjenesten.

341 **Asker Venstre vil:**

- 342 ● Jobbe for at fylkeskommunen øker tilstedeværelsen av helsesykepleiere på de videregående
- 343 skolene.
- 344 ● Fortsatt tilby gratis prevensjon for skoleelever, allerede fra ungdomstrinnet
- 345 ● Tilby gratis sanitetsprodukter for skoleelever
- 346 ● Stimulere til tett kontakt og samarbeid mellom pedagogisk psykologisk tjeneste og skolene
- 347 ● Fortsette og videreutvikle helsestasjon for ungdom
- 348 ● Styrke skolehelsetjenesten med flere helsesykepleiere til stede på alle ungdomsskolene
- 349 ● Sørge for at helsetjenesten er tilgjengelig hver dag på skolen.
- 350 ● Rekruttere flere menn inn i skolehelsetjenesten
- 351

352 **Aktiv oppvekst**

353 Fysisk inaktivitet og overvekt tilar i befolkningen, også for den oppvoksende generasjon. Manglende
354 kollektivtilbud flere steder i kommunen gjør ungdommene avhengige av ressurssterke og engasjerte
355 foreldre for å delta i aktiviteter, og dette rammer særlig lavinntektsfamilier. Mange starter med idrett,
356 men faller fra når de kommer i tenårene og konkurransepresset øker. Venstre vil tilrettelegge for og
357 stimulere til fysisk aktivitet og et mangfoldig fritidstilbud i hverdagen for barn og unge.

358

359 **Asker Venstre vil:**

- 360 ● Utvikle skolegårdene for fri aktiv lek i og utenfor skoletiden.
- 361 ● Åpne gymsaler og idrettshaller for aktivitet etter skoletid, i samarbeid med frivilligheten og idretten,
- 362 etter modell Åpen Hall i Røyken og Fun Friday i Asker
- 363 ● Gi aktivitets- og kontingentstøtte til barn fra lavinntektsfamilier, som gjennom Aktivitetskortet
- 364 ● Styrke kollektivtilbudet i hele Asker for å være tilpasset barn og unges behov
- 365 ● Støtte initiativer til fritidsaktiviteter i lokalmiljøet rettet mot barn og unge.
- 366 ● Støtte lokale initiativ for å bedre nærmiljøet
- 367 ● Senke prisen på kulturskolen og utvide antall plasser
- 368 ● Skape et spisset tilbud for ungdom på innbyggertorgene, inkludert vurdere utvidet åpningstider
- 369 (kveldsåpent)
- 370 ● Opprette møteplasser med innendørsmulighet
- 371 ● Opprette digitale fritidsklubber
- 372

373 **En inngang i arbeidslivet**

374 Venstre har som mål å redusere frafallet i skolen og få flere til å fullføre videregående opplæring. Dette
375 krever felles innsats fra stat, fylkeskommune, kommune, skole og næringsliv, og må starte i grunnskolen
376 og barnehagen.

377 Flere kommuner har igangsatt forsøk med et 11-skoleår, hvor elevene får prøve ulike yrker, forbedre
378 karakterer og øke motivasjonen til å gjennomføre videregående skole. Vi mener dette bør være noe alle
379 ungdommer kan velge etter behov, og ikke bare et tilbud til de som står svakt faglig eller har definerte
380 utfordringer.

381 **Asker Venstre vil:**

- 382 ● Ha flere lærlingplasser i offentlig og i privat sektor
- 383 ● Etablere flere muligheter for fagutdanning i kommunen, med kortere reisevei
- 384 ● Videreføre og videreutvikle samarbeidsprosjekter mellom NAV og næringslivet som for eksempel
- 385 strandryddeprosjektet Fjorden Ren, med sikte på å sysselsette unge arbeidsledige
- 386 ● Opprette og beholde flere lavterskel arbeidsplasser i kommunen som kan være et springbrett inn i
- 387 arbeidslivet for unge mennesker uten utdanning.
- 388 ● Styrke kontakten mellom yrkesveiledningen i skole og næringslivet.
- 389 ● Sikre at de som trenger særskilt tilrettelegging i videregående opplæring får en så god overgang fra
- 390 ungdomsskolene i Asker som mulig.
- 391 ● Sørg for at det finnes mulighet til å benytte alternative opplæringsarenaer til den ordinære skolen
- 392 ● Innføre et frivillig 11 skoleår mellom grunnskole og videregående skole
- 393 ● Ha flere besøksdager og uker der eleven selv arbeider gjennom ungdomsskolen

394 3. Et helsetilbud rustet for fremtiden

395 Asker er nå en stor kommune, og en av fordelene det gir er at vi nå kan etablere større fagmiljøer. Det
396 gir mer robuste tjenester for innbyggerne og større stabilitet i bemanningen. Det må vi klare å dra nytte
397 av, samtidig som vi beholder nærheten til innbyggerne.

398 I noen tilfeller er det viktig å ha et fysisk tilbud i folks nærmiljø, som med helsestasjoner, mens i andre
399 tilfeller kan man via digitale hjelpemidler møte kommunen og få hjelp som letter hverdagen.

400

401 **Ny lokal legevakt i Asker**

402 Legevakt er det naturlig at vi håndterer selv i en så stor kommune. Det er en viktig lovpålagt oppgave å
403 kunne tilby medisinsk hjelp til alle som «ikke kan vente til neste dag». Legevakten skal også kunne
404 håndtere akuttmedisin i samarbeid med helseforetakene.

405 Til nå har vi samarbeidet med Bærum kommune og har beholdt en liten legevakt på Bråset som nå
406 dekker gamle Røyken og Hurum kommuner. Venstre ønsker en ny lokal legevakt. Vi ønsker en
407 samlokalisering av legevakt og et “helsehus”, der vi har mange av de døgnbaserte kommunale
408 helsetjenestene. Dette kan være hjemmesykepleie, tilbud innen rus og psykiatri, sosiale tjenester og
409 barnevernsvakten.

410 I dag har fastlegene vakter på legevakten i tillegg til sine allerede lange arbeidsdager. Venstre ønsker at
411 kommunen i større grad ansetter egne leger på legevakten. Vi mener det vil gi større stabilitet, mer
412 fornøyde leger, et bedre fagmiljø med høyere kompetanse og lettere rekruttering til fastlegeordningen.
413 Det vil også medføre et bedre og forsterket samarbeid med ambulansetjenesten, og man kan utvikle
414 akuttmedisinske team.

415

416 **Fastlegeordningen**

417 Fastlegeordningen er grunnfjellet i helsevesenet. Med en godt fungerende fastlegeordning unngår man
418 unødvendige sykehusinnleggelse og sparer samfunnet for store summer. I Asker har vi tidligere ikke
419 hatt problemer med å rekruttere leger til ordinære fastlegehjemler, men i det siste har også vi merket at
420 det er vanskelig å få tak i kvalifiserte leger. Dette er en problemstilling vi må ta tak i nå, før også våre
421 innbyggere står uten fastlege.

422 Venstre ønsker derfor at vi ser på løsningene man har funnet i Tromsø og i Seljord, med en blanding av
423 kommunalt ansatte leger, økt driftstilskudd, dekning av sykedager og kurs. Med flere kommunalt
424 ansatte leger på legevakten vil også fastlegene få færre vakter.

425 **Asker Venstre vil:**

- 426 ● Ha lokal tilstedeværelse i hele kommunen, spesielt rundt helsestasjoner, forebygging og
427 lavterskeltilbud

- 428 ● Øke bruken av digitale hjelpemidler for at helsehjelp skal være tilgjengelig i hele kommunen, og for
- 429 at eldre skal kunne bo og trives i eget hjem så lenge som mulig.
- 430 ● Starte arbeidet med ny legevakt i kommunen, gjerne samlokalisert i et "helsehus" som huser de
- 431 fleste av kommunens døgnbaserte tjenester.
- 432 ● Ha flere kommunalt ansatte leger på legevakten.
- 433 ● Innføre ordninger for fastlegene som gir oss en stabil og godt fungerende tjeneste for alle
- 434 innbyggere.
- 435 ● Ha flere kommunale fastlegekontorer, spesielt for de innbyggerne som ikke har rett til å velge
- 436 fastlege.
- 437 ● At Asker etablerer flere stillinger for allmennleger i spesialisering (ALIS)
- 438 ● At Asker kommune skal være en foregangskommune i å ta i bruk velferdsteknologi
- 439

440 **Tidlig innsats**

441 Vi skal ha gode tilbud for de som har behov for helsehjelp, men det beste er å unngå eller i alle fall
442 utsette behovet for helsetjenester. For å oppnå dette må vi gjøre det enkelt for innbyggerne å ta
443 grønne, helsemessig gode valg i hverdagen. God tilgang til lavterskel-tilbud som Frisklivssentralen, Aktiv
444 på dagtid, helsestasjonene og andre tiltak. Kommunen må samarbeide godt med frivilligheten, som alle
445 idrettslagene vi har i kommunen, NaKuHel og andre som arbeider for folkehelsen i kommunen.

446

447 **Ernæringsfysiologer, fysioterapeuter, ergoterapi- og logopedtilbudet**

448 Livsstilssykdommer som overvekt og andre spiseforstyrrelser øker, og med det følger et økt behov for
449 helsetjenester. Ernæringsfysiologene kan også tilknyttes skolehelsetjenesten så man kan sette inn tiltak
450 før eventuelle problemer med overvekt og spiseforstyrrelser får utvikle seg.

451 Fysioterapitilbudet i kommunen må utvides. I en større kommune er det enklere å få tak i behandlere
452 med spesialkompetanse, og det må vi dra nytte av. Vi trenger flere manuellterapeuter,
453 barnefysioterapeuter og psykomotorisk fysioterapi.

454 Ergoterapi- og logopedtilbudet er ikke lovpålagte oppgaver, og dermed er disse faggruppene
455 underprioritert i kommunen, og ventetider er lange. Disse faggruppene er spesielt viktige for
456 eldrehelsen, i både rehabilitering og forebyggende tiltak.

457 **Asker Venstre vil:**

- 458 ● Vil kartlegge og lage en plan for terapitilbudet i Asker
- 459 ● Øke bemanningen, tildele flere driftstilskudd – også private terapeuter - og stimulere til
- 460 tilleggskompetanse.
- 461

462 **Helsestasjon og bedre barselomsorg**

463 Helsestasjonene er en viktig støtte for å fange opp helseproblemer, forebygge og ha lavterskeltilbud
464 spesielt til familier. Venstre ønsker å styrke helsestasjonenes funksjoner, samt øke bemanningen. Vi
465 ønsker å se på utvidede åpningstider, og sørge for at tilbud om hjemmebesøk etter fødsel gis
466 automatisk, i tråd med de nasjonale retningslinjer

467 Det er kommunen som har ansvaret for å følge opp familien og den nyfødte når de kommer hjem fra
468 sykehuset. Med stadig kortere liggetid på sykehuset etter fødsel øker behovet for hjelp og støtte når
469 man kommer hjem, blant annet for å forebygge fødselsdepresjoner. Venstre vil styrke fødsels- og
470 barselomsorgen i kommunen. Det innebærer et nærmere samarbeid med fastlegene, helsestasjonene
471 og spesialisthelsetjenesten/barselavdelingene.

472 **Asker Venstre vil:**

- 473 ● Tilby nye familier en oppfølgingssamtale der mors og fars mentale helse er tema i løpet av de første
- 474 fire ukene etter fødsel for å forebygge fødselsdepresjon hos foreldre
- 475 ● At alle helsestasjoner tilbyr kompetent ammehjelp og fysioterapi etter fødsel.
- 476 ● Styrke HomeStart-tilbudet

477

478 **Psykisk helse**

479 Når flere helsetjenester har blitt flyttet over fra staten til kommunen stiller det høye krav til
480 kommunehelsetjenestene og fastlegetjenesten, men det gir også mulighet til å tilpasse tjenestene til
481 innbyggernes behov. Venstre vil sikre rask og god psykisk helsehjelp, utvide lavterskeltilbudet og styrke
482 ettervernet.

483 **Asker Venstre vil:**

- 484 ● Bruke helsestasjonen som et verktøy for å samordne tjenestene for både barn, ungdom og familier
- 485 på ett sted.
- 486 ● Bruke kommunens psykologer inn i det forebyggende folkehelsearbeidet i kommunen.
- 487 ● Bygge ut fleksible aktivt og oppsøkende behandlinger
- 488 ● Styrke psykologtilbudet i kommunen
- 489 ● Etablere lavterskel psykisk helsetilbud

490

491 **Lokal ruspolitikk**

492 Asker Venstre vil ha en human ruspolitikk der vi behandler brukere med verdighet. Ruspolitikken må
493 være kunnskapsbasert, sette mennesket i sentrum, og gi folk muligheten til å leve trygge og gode liv.
494 Derfor må vi møte avhengighet med hjelp og behandling, fremfor straff.

495 I Asker er det i dag ingen problemer for unge som ønsker det å få tak i narkotika. Undersøkelser viser at
496 unge som får et problematisk forhold til rus gjerne har andre problemer, ofte psykiske, og at de bruker
497 rus for å maskere/behandle problemet. Asker Venstre ønsker derfor å innføre rusreformen lokalt, slik at
498 våre unge får hjelp og støtte til å bli kvitt rusproblemet. Uten å behandle årsaken til at man ruser seg, vil
499 man ikke lykkes. Og vi vet nå at trusselen om straff ikke fungerer. Vi ønsker derfor at kommunen, politiet
500 og helsevesenet samarbeider om alternative reaksjonsformer, med lett tilgang til helsehjelp av
501 tilstrekkelig kapasitet, slik at innbyggere som har et rusproblem får den hjelpen de trenger.

502 Venstre vil gjøre tiltak for å redusere ventetiden for behandling og øke støtten til frivillige aktører på
503 rusfeltet.

504

505 ***Asker Venstre vil:***

- 506 ● Gjennomføre prosjekter mellom kommuner og politiet om alternative reaksjonsformer og lett
- 507 tilgang til helsehjelp og rådgivning ved pågrepelse for bruk eller besittelse av narkotika til eget bruk.
- 508 ● Styrke behandlingsskapasiteten for rusavhengige, slik at de er sikret umiddelbar helsehjelp, et
- 509 botilbud og at de som ønsker det ikke må vente på nødvendig behandling.
- 510 ● Satse på forebyggende tiltak rettet mot unge, deriblant samarbeid mellom helsetjenester og skolene
- 511 med informasjon om rusmiddelbruk.
- 512 ● Sørge for at det finnes trygge møteplasser for mennesker i aktiv rus
- 513 ● Jobbe for anonyme tilbud med rusmiddeltesting, for å forhindre bruk av farlige stoffer

514 4. Mer natur, mindre utslipp

515 Klimaendringer er sammen med tap av natur og artsmangfold den største trusselen mot menneskers
516 livskvalitet og frihet. Utslippene av klimagasser må kuttes kraftig hvis vi skal forhindre ukontrollert global
517 oppvarming og ødeleggelse av framtiden til våre barn og barnebarn.

518 Vi må ta vare på grøntarealer, vassdrag, våtmark, fjorden, strandsonen og marka.

519 De største mulighetene til politisk påvirkning er gjennom arealplaner, reguleringsaker, temaplaner og
520 en restriktiv politikk i dispensasjonssaker.

521 **Klimapolitisk foregangskommune**

522 Vår visjon er å omstille Asker til et lavutslippssamfunn, der utslippene er kraftig redusert og ressursene
523 utnyttes på en mye bedre måte enn i dag. Asker skal være en nasjonal foregangskommune innen
524 fornybare energikilder, energisparing og gjennomføring av klimakutt i overgangen til et
525 lavutslippssamfunn. Venstre er opptatt av at det grønne skiftet innebærer en lang rekke muligheter for
526 oss som samfunn. Når vi skaper et samfunn som er bærekraftig, basert på fornybare energikilder og med
527 minimale utslipp av klimagasser, skaper vi også et samfunn det er godt å leve i. Det som er bra for
528 klimaet er ofte også bra for helsa, økonomien og miljøet ellers.

529 Venstre vil utvikle kommunen smart slik at vi får lavere utslipp og mindre energibruk. Konsentrert
530 bebyggelse, korte avstander og god tilgang på kollektivtransport vil bidra til dette.

531 **Asker Venstre vil:**

- 532 ● Følge opp de ambisiøse målene satt i Temaplan «Handling mot klimaendringene» for kutt i direkte
533 og indirekte utslipp i kommunens egne virksomheter og i Askersamfunnet for øvrig.
- 534 ● Få ned direkte utslipp fra transport i Askersamfunnet ved å:
 - 535 ○ Forbedre kollektivtilbudet i samspill med fylkeskommunen
 - 536 ○ Forbedre mulighetene for gående, syklende og elsparkesyklende
 - 537 ○ Parkeringsplasser ved togstasjoner, båtanløp og bussterminaler
 - 538 ○ Flere ladepunkt og ladestasjoner
 - 539 ○ Stimulere til etablering av ordninger med bildeling og redusere krav til parkeringsplasser der
540 det etableres bildelingsordning.
 - 541 ○ Legge til rette for utslippsfrie fritidsbåter og båtdelingsordninger
 - 542 ○ Sikre at klima-, natur- og miljøhensyn blir ivaretatt i alle plan-, regulerings- og
543 utbyggingssaker og at det alltid bygges i tråd med prinsippene for grønn by- og
544 stedsutvikling
 - 545 ○ Jobbe for smartere vareleveranser til Asker gjennom HUB og samkjørt utlevering med
546 utslippsfrie kjøretøy
- 547 ● Få ned utslipp fra bygg og energiproduksjon ved å:
 - 548 ○ Ombruk av byggematerialer
 - 549 ○ Offensiv utadrettet miljørådgivning fra kommunen til bedrifter og innbyggere
 - 550 ○ Kommunalt klimafond for klimatiltak blant private og bedrifter som:
 - 551 ▪ gir refusjon i deler av byggesaksgebyret for utbygginger med høye
552 miljøkvaliteter, slik som plusshus.
 - 553 ▪ gir støtte til energiproduksjon ved rehabilitering av privatboliger
 - 554 ▪ fremmer bruk av sol og jordvarme som oppvarmingskilde

- 555 ▪ takflater og egnede fasader benyttes til energiproduksjon eller utformes aktivt
- 556 ● Kommunen går foran med et godt eksempel i kutt av klimagassutslipp:
- 557 ○ Stille krav om utslippsfrie løsninger ved kjøp av alle former for transporttjenester
- 558 ○ Videreutvikle samarbeidet med Futurebuilt
- 559 ○ Miljøsertifisere alle kommunale bygg og etater med Svanemerket el. lign.
- 560 ○ Lage en gjenbruksstrategi som legger til rette for at kommunen kan velge brukt fremfor
- 561 nytt i alle anskaffelser der dette er mulig
- 562 ○ Legge til rette for mer gjenbruk av materialer og varer i anskaffelser og byggeprosjekter
- 563 ○ Vektlegge tre når Asker kommune er byggherre
- 564 ○ Bygge om kommunale fyringsanlegg til bio-olje eller jordvarmeanlegg
- 565 ○ Følge opp at skoler og barnehager i Asker er Grønt Flagg-sertifisert
- 566 ○ Takflater og egnede fasader på offentlige bygg benyttes til energiproduksjon eller
- 567 utformes aktivt

568 **Miljøgifter og forurensning**

569 Forurensning i vann, jordsmonn, luft og vegetasjon har alvorlige følger for natur og plante- og dyrearter.
570 Industri, veitrafikk, bunnstoff på fritidsbåter, generell forsøpling og vedfyring i gamle ovner er kilder til
571 utslipp av tungmetaller, mikroplast og andre organiske miljøgifter.

572 **Asker Venstre vil:**

- 573 ● Stoppe dumping av snø og forurenset smeltevann i vassdrag og sjø
- 574 ● Kartlegging og tiltak i gamle fyllinger, forurenset grunn og forurenset sjøbunn
- 575 ● Tiltak for å møte Vannforskriftens krav om bedring av kjemisk og økologisk status i vassdragene
- 576 ● Støtterordninger for å kunne velge miljøvennlige løsninger for kunstgressbaner
- 577 ● Gi støtte til ombruksfestival, redesignprosjekter og andre tiltak som fokuserer på gjenbruk fremfor
578 kasting.
- 579 ● Påvirke fylke og stat til å bruke alternativer til veisalt, spesielt nær vassdrag
- 580 ● Arbeide for å redusere lysforurensning
- 581

582 **Målet om grønn vekst bestemmer hvor vi skal bygge og hva vi skal verne**

583 I hvilke områder skal vi vokse, hvordan skal vi fortette med kvalitet og hvordan skal vi utvikle nærsentra
584 hvor vi kan leve våre daglige liv?

585 Asker inneholder noe av de rikeste geologiske og biologiske naturverdiene i landet. I tillegg har vi en
586 kystlinje som er attraktiv for alle. Venstre har som mål at matjord, naturområder, strandlinje og
587 kulturminner skal tas vare på for de som kommer etter oss.

588 Asker vil fortsette å vokse. Veksten skal i hovedsak skje ved å utvikle mer attraktive lokalsentre
589 og tettsteder med lokal handel og service hvor innbyggerne kan få dekket flere av sine daglige behov.
590 Venstres politikk er å bygge kollektivnært i prioriterte vekstområder. Fortetting ved
591 kollektivknutepunktene skal skje med god kvalitet, som tar hensyn til både eksisterende bebyggelse og
592 framtidens innbyggere.

593 **Asker Venstre vil:**

- 594 ● Utvikle helhetlige områdeplaner for alle større tettsteder med mål om levende lokalsentre, variert
595 bebyggelse og næring, og grønn transport
- 596 ● Åpne for boliger på ubrukte næringsarealer ved kollektivknutepunkt.

- 597 ● Legge ny handel i eksisterende lokalsentra, og jobbe for tettsteder med gode møteplasser og torg
- 598 med liv og handel.
- 599 ● Jobbe for en småhusplan som sikrer en kvalitativ god fortetting i områder med småhusbebyggelse.
- 600 ● Stimulere til bygging av boligfelt med aktivhus, tilrettelegging for dyrking av kortreist mat,
- 601 miljøvennlig transport, alternativ avfallshåndtering mv,
- 602 ● Matjord skal ikke brukes til boliger og næring
- 603 ● Sette krav til naturrestaurering i forbindelse med større regulering og byggesaker
- 604

605 **Mer natur**

606 Asker har store geologiske og biologiske naturverdier, også i nasjonal sammenheng. Vi har kyst, vassdrag
607 og skog. Mens deler av skogen i dagens Asker er omfattet av markaloven, har skogen i Røyken og Hurum
608 ikke samme vern - med unntak av områder som er spesielt vernet. En utfordring i Asker er at vi over lang
609 tid opplever en bit-for-bit utbygging. Som gir tap av natur og biologisk mangfold med utslipp av
610 klimagasser som konsekvens. Venstre vil verne om naturen, og vil at Norge innen 2030 skal restaurere
611 og reetablere mer natur enn det som går tapt. Det betyr ikke at vi skal stanse utviklingen av kommune
612 og næringsliv, men vi må sørge for at utvikling og verdiskaping ikke går på bekostning av naturen. Det
613 må lønne seg å ta vare på naturen, ikke å bygge den ned.

614 **Asker Venstre vil:**

- 615 ● Stanse nedbygging av natur og reetablere natur
- 616 ● Kartlegge og utarbeide plan for bevaring av naturmangfold og biologisk mangfold,
- 617 ● Bekjempe fremmede arter
- 618 ● Prioritere naturvern hensyn i utbyggingssaker
- 619 ● Jobbe for arealnøytralitet også for skog (karbonlagring)
- 620 ● Ta initiativ til å justere Markaloven slik at den blir gjeldende for store deler av skogområdene i tillegg
- 621 til dagens områder
- 622 ● Bevare 100-meterskoger og grønne lunger tett på boligområdene
- 623 ● Innføre naturregnskap
- 624 ● Sikre kulturlandskapet og et levedyktig landbruk gjennom et aktivt jordvern
- 625 ● Sikre verdifulle kulturminner
- 626 ● Bevare og verne utsatte og urørte naturområder som utgjør viktige biotoper.
- 627 ● Jobbe for å utvide Blåfjell naturreservat i Kjekstadmarka
- 628 ● Jobbe for å utvide ulvesonen til hele Asker
- 629
- 630

631 **Vern av elver, bekker og vann**

632 Vassdragene i Asker består av elver og bekker, som er relativt små i landsammenheng, men som har
633 store verdier for Askers generelle biologiske mangfold, som gyteelver for Oslofjordens sjørret/laks og
634 for innbyggernes naturopplevelser og folkehelse. Elver og bekker under den marine grensen på ca. 200
635 m er spesielt sårbare og utsatt for erosjon på grunn av mye leire og en del kvikkleire.

636 Det er kombinasjonen vann, naturlig vegetasjon og jordsmonn som er grunnlaget for Askers rike
637 biologiske mangfold, men som er under sterkt press. Elver og vannløp utgjør betydelige naturverdier og
638 må tas vare på.

639 Klimaendringene, som er vår tids hovedutfordring, trenger vassdragene som må håndtere større og mer
640 intens nedbør. Bevaring av vassdrag med brede hensynssoner er derfor viktig for samfunnssikkerheten
641 og bevaring av veier og boliger.

642 Vassdrag har en særlig beskyttelse i Vannressursloven og Vannforskriften – men det er kommunen som
643 bestemmer bredden på det naturlige vegetasjonsbeltet som levested for planter, fugler, dyr, som er
644 viktig for infiltrasjon og redusere avrenning fra landbruk og tungmetaller/mikroplast fra veiene.

645

646 **Asker Venstre vil:**

- 647 ● Bevare vassdragene ved å definere brede hensynssoner langs elver, bekker og vann.
- 648 ● Gjenåpne elver og bekker som ligger i rør
- 649 ● Elver og bekker må ha plass til naturlig erosjon
- 650 ● Overvann skal infiltreres og fordrøyes for å redusere erosjon
- 651 ● Flomsikring skal ha god avstand til den naturlige elven
- 652 ● Som en hovedregel plassere bygg, anlegg og adkomstveier minimum 20 meter fra elver for å få en
653 buffersone mellom bygg og naturlig kantvegetasjon
- 654 ● Aktivt tilsyn med byggeplasser nær vassdrag
- 655 ● Være en pådriver for fjerning av søppel og fremmede arter i vassdragene.
- 656 ● Skjøtselsplaner for vassdrag i urbane strøk.
- 657 ● Kartlegge forekomster av kvikkleire og hvilke områder som ikke er kartlagt
- 658 ● I tilfelle av tiltak i elver og bekker skal naturbaserte tiltak benyttes i så stor grad som mulig

659

660 **En strandsone og kyststi for alle**

661 Vi har en lang og attraktiv kyststripe langs både Oslofjorden og Drammensfjorden, midt i Norges mest
662 befolkede område. Fjordene og øyene er viktige rekreasjonsområder, og har mange viktige naturtyper
663 som må tas vare på. Venstre ønsker å bevare strandsonen og tilrettelegge for allmennhetens bruk. Asker
664 har også en verdifull kystkultur som må ivaretas og videreutvikles.

665

666 **Asker Venstre vil:**

- 667 ● Utvikle kyststi i områder der dette mangler i dag slik at vi får en sammenhengende kyststi i hele
668 kommunen
- 669 ● Fjerne stengsler som er ulovlig i henhold til lovverket
- 670 ● Utføre en streng håndheving av tiltak i 100-metersonen. Dispensasjoner skal ikke gis
- 671 ● Det skal vurderes reguleringsforbud for alle eiendommer i strandsonen (100 metersbelte) inntil
672 Asker kommune har vedtatt en helhetlig plan for strandsonen
- 673 ● Årlig aksjon for rydding av strender og andre naturområder for søppel
- 674 ● Støtte strand- og søppelryddeprosjekter
- 675 ● Føre miljøtilsyn i småbåthavner og gi støtte til opprydding av lokal forurensning fra fritidsbåter.
- 676 ● Tilrettelegge for fritidsaktiviteter på fjorden, gjennom en egen fjordbruksplan
- 677 ● Legge bedre til rette for de myke trafikantene på fjorden, som padlere, roere, surfere og svømmere
- 678 ● Økt antall småbåtplasser bør utvikles i eksisterende havner fremfor nye anlegg

679

680

681 **Sammen for en frisk Oslofjord**

682 Oslofjorden er hjertet i et område som har det største naturmangfoldet i Norge. Fjordens naturtilstand
683 er dramatisk svekket i flere år og krever at alle berørte kommuner tar ansvar.

684 Vi står overfor en naturkatastrofe i sakte film i eget farvann. Dette har skapt bekymring i lengre tid, og er
685 bakgrunnen for at Venstres stortingsrepresentanter Ola Elvestuen, Carl-Erik Grimstad og Abid Raja i
686 2018 leverte et forslag til Stortinget om å få på plass en helhetlig plan for Oslofjorden som ble
687 utarbeidet av regjeringen og vedtatt av Stortinget våren 2021.

688 Hovedproblemet til fjorden er avrenning. Både fra landbruket og fra vann og avløp. Klimaendringene har
689 også betydning, og vi blir stadig flere folk som både bor rundt og som bruker Oslofjorden. Hvert år øker
690 befolkningen rundt fjorden med 20 000 innbyggere, og vi nærmer oss nå 1,8 millioner mennesker.
691 Trykket er stort. Klimaendringene gjør at det regner mer. Vi må gjøre mer for å ta unna overvann.

692 Planen skal både være med på å redde fjorden og tilrettelegge for økt bruk, en spagat som krever
693 koordinerte tiltak fra alle berørte kommuner. Vi sitter på mange virkemidler allerede, nå gjelder det at vi
694 tar dem i bruk. Vi må handle nå for å gjøre Oslofjorden frisk og gjennomføre tiltak som vil bidra til å øke
695 torskebestanden, gi ærfuglene gode leveområder, sørge for at taeskogen og ålegrasengene øker og
696 legge til rette for friluftsliv for oss alle.

697 Kjernen i tiltaksplanen er samarbeid. Mange tiltak må gjøres i kommunene. Fylkene må følge opp en god
698 forvaltning av vassdragene som renner ut i fjorden og staten må føre en landbrukspolitikk som gjør at vi
699 får tatt unna avrenning der. Også må vi videreføre og intensivere arbeidet mot plast og marin forspøpling.
700 Alle nivåer må bidra og dra i samme retning.

701 For sammen kan vi redde Oslofjorden.

702

703 **Asker Venstre vil:**

- 704 ● At offentlige krav til grad av nitrogenrensing av avløpsvann til Oslofjorden gjøres strengere
- 705 ● At det stilles offentlige krav om at kommunene jobber sammen om felles løsninger for
- 706 nitrogenrensing av avløpsvann på tvers av kommunegrensene
- 707 ● Opprettholde målene og ambisjonene vedtatt i Temaplan for vann og vannmiljø, som blant
- 708 annet forbedring av avløpsnett og pumpestasjoner for å redusere overløp av kloakk til vassdrag
- 709 ● Bevare og etablere vegetasjonssoner for infiltrering av regnvann langs vassdrag for å redusere
- 710 avrenning, erosjon og nedslamming av fjorden
- 711 ● Øke kommunalt tilsyn med vegetasjonssonene for å bidra til naturrestaurering.
- 712 ● Redusere avrenning fra landbruket ved å:
 - 713 ○ Stimulere til bruk av nye metoder som for eksempel bruk av biokull
 - 714 ○ Fortsette kommunens miljørådgivning og samarbeid med landbruket for å etablere
 - 715 konkrete løsninger
- 716 ● Innføre forbud mot tømming av septik fra fritidsbåter i sjøen senest i 2023
- 717 ● Etablere flere mottaksanlegg for båtseptik i kommunen
- 718 ● At staten skal bidra til å dekke deler av regningen for nødvendige investeringer til
- 719 nitrogenrensing og mottaksanlegg for septik fra fritidsbåter
- 720 ● Stimulere til at det bygges flere anlegg for kjemikaliefri skrogvask som alternativ til bruk av
- 721 bunnstoff og innføre forbud mot miljøskadelig bunnstoff på fritidsbåter
- 722 ● Jobbe for at det innføres forskrift som påbyr rensing av spylevann fra skrogvask
- 723 ● At det stilles krav til småbåthavnene om å kutte all tilførsel av forurensing og plast til fjorden

- 724 ● Jobbe for et forbud mot bunntåling i Oslofjorden for å redusere den totale belastningen på det
- 725 marine økosystemet.
- 726 ● Delta i piloter for å styrke livet på havbunnen, med bygging av rev og ålegrasenger i indre
- 727 Oslofjord
- 728 ● Opprette forbudssoner for all fiskeing. Vi vil arbeide for bedre informasjon av fiskereglene og
- 729 sørge for oppsynsvirksomhet i samarbeid med andre kommuner.
- 730 ● Ivareta sårbare arter, utvalgte naturtyper, kulturminner og kulturmiljøer
- 731 ● Bekjempe fremmede arter som blant annet stillehavsøsters og mink
- 732 ● Bedre allmennhetens tilgang til strandsonen
- 733 ● Legge til rette for kystnært friluftsliv for alle befolkningsgrupper
- 734 ● Stans Kystverkets planer om sprenging av ny kystled for skip i Indre Oslofjord

735 5. Sirkulær økonomi

736 Nordmenn ligger i dag i verdenstoppen på forbruk per innbygger, med tre ganger større forbruk enn den
737 gjennomsnittlige europeer. For å redusere belastningen som følge av naturbruk og begrense
738 arealbruken til avfall, må vi legge til rette for økt gjenbruk av materialer og deling av ressursene.
739 Sirkulær økonomi har som mål å redusere bruken av ikke-fornybare ressurser, kutte bruk av skadelige
740 stoffer, ta vare på materialene lengst mulig, minimere utslipp og energiforbruk, ikke produsere avfall,
741 sørge for at ressursene forblir lokalt og utvikle nye arbeidsplasser. En stor del av verdens
742 klimagassutslipp kommer fra produksjon og frakt av ulike varer. Venstre er tilhenger av gjenbruk,
743 ombruk og sirkulær økonomi. Derfor vil Venstre fortsette arbeidet lokalt med etablering av
744 gjenbruksstasjoner, ombrukskjøpesenter, brukbutikker og andre virkemidler som reduserer forbruket.

745 **Asker Venstre vil:**

- 746 • Samarbeide med lokalt næringsliv om å utvikle nye løsninger for bruk av overskuddsenergi og
747 biprodukter til nye næringer.
- 748 • Legge til rette for mer gjenbruk av materialer og varer i anskaffelser og byggeprosjekter.
- 749 • Støtte opp om låne- og delingsordninger for håndverksmaskiner, turutstyr og liknende etter
750 modell fra BUA-ordningen.
- 751 • Gjøre det enklere for innbyggerne å gjenbruke fremfor å kjøpe nytt
- 752 • Legge til rette for mer bildeling.
- 753 • Legge til rette for økt lokal produksjon og distribusjon av mat, blant annet ved å støtte opp
754 under tiltak som Reko-ring og andre lokale matdistribusjonsordninger.
- 755 • Stille kommunale bygg til disposisjon for klesbyttedager og lignende arrangementer som
756 oppmuntrer til gjenbruk.
- 757 • Stimulere til økt privat hyttedeling og til flere dele- og utlånsordninger for hytter
- 758 • Styrke utdanningen innenfor rivning og demontering med sikte på å styrke kompetansen
759 innenfor gjenbruk i byggebransjen
- 760 • At kommunen samarbeider med aktører som kartlegger sammensetningen av og tallfester
761 verdien av avfallet
- 762 • At kommunen utreder og prøver ut et betalingssystem basert på mengde og sammensetning av
763 avfallet fra forbrukere og virksomheter

764 6. Nye boformer og boligbygging for alle

765 Asker mangler boliger tilpasset behovene til nyetablerte, små familier, enslige, og personer med lave
766 inntekter. En aktiv kommunal boligpolitikk i samarbeid med boligutbyggerne, er nødvendig. Boliger for
767 alle er et viktig samfunnsansvar og viktig for å få gode bomiljø, rekruttering til arbeidslivet og gi
768 muligheter for våre barn til å bosette seg i Asker.

769 Det er ca. 20-25% av befolkningen som leier bolig i dag, de fleste som leier tilhører lavinntektsgruppen.
770 De siste årene har mulighetene for egen bolig sunket dramatisk for denne gruppen. Ringvirkningene i
771 utenforskap og rotløshet som følge av dette vil vi se om 10 år. Klasseskille i samfunnet vil forsterkes og
772 påvirke samfunnet negativt. Asker kommune har et voldsomt prispress på boliger. Sykepleierstatistikken
773 viser at kun 1 av 100 boliger kan kjøpes av en person med sykepleierlønn. Asker, Bærum og Oslo
774 kommune topper denne negative statistikken nasjonalt. Samtidig gjør dagens boliglånskrav på 5 ganger
775 inntekt og 15% egenkapital at lavinntektsfamilier, og enslige ikke kommer seg inn på boligmarkedet.
776 Sparingen en lavinntektsfamilie eller enslig klarer, blir utkonkurrert av konsumprisindeksen og
777 boligprisveksten.

778 Asker kommune har siden 2006 hatt en befolkningsvekst på 23,8% og en boligvekst på 26,7% i samme
779 periode. Ergo leverer Asker kommune et boligoverskudd, men det hjelper lite nå Bærum og Oslo leverer
780 et boligunderskudd. Asker kommunes befolkningsvekst i gruppen 45+ år er høyest hvis vi sammenligner
781 oss med Bærum, Lillestrøm og Oslo, mens Oslo kommune har en stabil aldersfordeling i samme
782 tidsperiode. Asker kommune har et alvorlig problem når 3 av 4 personer i befolkningsveksten er over 45
783 år. Boligprisene i Asker er en av de høyeste i Norge dette er en del av forklaringen på veksten i
784 aldersgruppen 45+.

785 Kommunen trenger vanlige folk til de fleste oppgaver innen samferdsel, helse, skole og offentlige
786 tjenester. Hvis ikke det settes i gang et tverrkommunalt samarbeid mellom kommunene rundt Oslo med
787 Oslo kommune vil boligpolitikken forsterke utenforskapet og kommunen vil miste essensiell arbeidskraft
788 i fremtiden. En av Norges store kvaliteter er nettopp at så mange eier egen bolig. Med egen bolig lager
789 man sterkere lokalt fellesskap, forutsigbar fremtid, «tvungen» sparing (avdrag) og begrenser
790 utenforskap. Det frie markedet innen bolig fungerer og skal være fritt, men med økt press på det
791 sentrale Østlandet må kommunen iverksette prisdempende tiltak.

792 Det må arbeides på flere fronter. Kommunene har hovedansvaret for prisutviklingen innen
793 boligmarkedet som følge av boligregulering. Det siste tiåret har boligprisindeksen utkonkurrert
794 konsumprisindeksen på det sentrale Østlandet. Befolkningstallet øker særskilt i Oslo og kommunene i
795 randsonen. Derfor er det et klart behov for tiltak på økt boligbygging og/eller tiltak rettet mot markedet
796 for sekundærboliger. Antall boliger for leietakere og kjøpere må økes for at markedet skal stabiliseres og
797 for reduksjon av differansen på konsumpris og boligprisindeks.

798 Asker kommune må nå ta et valg og se mulighetene vi har siden vi bor i et pressområde og har tilgang på
799 en enorm befolkning rundt oss. Østsiden av Oslo har jobbet aktivt med dette og hatt god vekst. Når
800 Follobanen gjør det mulig med 11 minutters togreise mellom Oslo og Ski, og Folloområdet har lavere
801 boligpriser, er dette en farlig utvikling for Asker kommune. For de unge i etableringsfasen er det et klart
802 alternativ med bosetting på østsiden av Oslo. Asker kommune må utnytte muligheten for rekruttering av
803 innbyggere fra Oslo ved hjelp av økt boligbygging.

804

805

806 **Asker Venstre vil:**

- 807 ● Årlig boligutbygging burde økes de neste 10 årene
- 808 ● Type boliger skal være rettet mot den yngre aldersgruppen eller enslige eldre
- 809 ● Akseptere høy arealutnyttelse nær kollektivknutepunkt og lokalsentra slik at flest mulig får nytten av
- 810 nærhet til kollektiv- og sentertilbud
- 811 ● Sikre bokvalitetene i eksisterende boligområder ved å tilpasse fortetting der dette er aktuelt, til
- 812 eksisterende bebyggelse.
- 813 ● Bidra til at kommunen stimulerer private utbyggere og benytter kommunens tomtearealer for
- 814 utvikling av ulike boliger, som i størrelse og prisnivå blir tilpasset ulike innbyggere.
- 815 ● Kreve en høy andel ungdomsboliger, mindre boliger og sosialboliger ved salg av kommunale tomter.
- 816 ● Igangsette et kommunalt utleieprogram med egne leiligheter for å stimulere unge innen helse og
- 817 omsorg, lærere, barnehageansatte og andre yrker som kommunen trenger (modell: leie-til-eie)
- 818 ● Asker kommune skal følge den nasjonale byggesaksforskriften på definisjon «Boenhet». Dette for å
- 819 forenkle utleie av hybler og små leiligheter. Dette for å unngå unødvendig byråkrati. Dette vil også
- 820 øke antall utleieobjekter på markedet
- 821 ● Asker kommune skal ta initiativ til et forpliktende samarbeid mellom kommunene til boligbygging
- 822 for lavinntektsfamilier på kommunale tomter i Stor Oslo
- 823 ● Etablere et samarbeid på tvers av kommunene om et forpliktende boligbyggeprogram for å dempe
- 824 prispresset i Østlandsområdet
- 825 ● Kreve at Asker kommune skal ha en gjennomgang av egne tomter for mulig lavinntektsutbygging på
- 826 festetomter mot borettslag. Festeavgiften skal være høy og KPI justert sånn at kommunen har et
- 827 «evighetsperspektiv» med gode inntekter på bortfestede tomter
- 828 ● Utrede mulighetene for økt boligbygging ved og rundt Oslofjordtunnelen. Nærheten til Follo og Oslo
- 829 kan bidra til avlastning av dagens boligmarked på Østlandet.
- 830 ● Utrede muligheten for nye boformer og tilrettelegging for dette med særskilt fokus på alternative
- 831 boformer for eldre og lavinntektsfamilier. Et eksempel kan være «Fleksible» boliger hvor det er
- 832 lettere å inkorporere utleieenheter i leiligheter.
- 833 ● Se på muligheten for å etablere områder for nye alternative boformer som økosamfunn og
- 834 mikrohus.

835

836 **En restriktiv hyttepolitikk**

837 Hytter privatiserer verdifulle friluftsområder, i stor utstrekning kystnære områder, og legger større press

838 på etablering av småbåthavner. Hyttebygging kan også stå i konflikt med regionale og nasjonale

839 naturverdier.

840

841 **Asker Venstre vil:**

- 842 ● Begrense hyttebygging til eksisterende regulerte hytteområder.
- 843 ● Ha en restriktiv holdning til nye bilveier og økt parkering i eksisterende hytteområder.
- 844 ● Utarbeide en strategi for fritidsboliger i Asker, som for eksempel deleordninger

845 7. Samferdsel – grønne, effektive og trygge 846 løsninger

847 Samferdsel er en av Askers største utfordringer. I rushtid er det køer på flere av våre lokale veier.
848 Veitrafikken er den største kilden til klimautslipp i vår kommune. Vi ønsker å skape et samfunn hvor det
849 blir mindre kø, skoleveiene blir tryggere, støyen blir mindre og klimautslippene går ned. Et bedre
850 kollektivtilbud er det viktigste tiltaket for å nå disse målene.

851 Bussen transporterer suverent flest kollektivreisende internt i Asker og langs Slemmestadveien.
852 Kombinert med tog- og hurtigbåttilbudet, har mange i Asker et godt kollektivtilbud. Men tilbudet må bli
853 bedre over hele kommunen. Venstre vil ha økt frekvens, bedre fremkommelighet og nye traseer/ruter
854 som binder kommunen bedre sammen. Venstre vil også jobbe for at hele kommunen får billigere
855 kollektivbilletter.

856 Hurtigbåttilbudet er i dag begrenset. Fjorden ligger der; grønn, gratis og køfri. Et godt utviklet
857 hurtigbåttilbud i Indre Oslofjord vil også kunne åpne for andre arbeidsmarkeder enn Oslo sentrum. Med
858 etablering av matebusser og utbygging av flere innfarts- og pendlerparkeringsplasser, kan dette tilbudet
859 bli svært attraktivt.

860 Sykling er viktig for folkehelsen, gir renere luft og mindre kø og støy. Attraktive gangveier i grønne
861 traseer og smettveien kan øke motivasjonen for å gå.

862 En grønn fornyelse av E18 øker trafikksikkerheten og gir bedre fremkommelighet for buss, syklist og
863 næringstrafikk, samt skaper bedre lokalmiljø og byutvikling ved å legge E18 i tunnel under Asker
864 sentrum og mellom Nesbru og Holmen. Røykenveien i en tunnelløsning inn mot ny E18 vil bedre
865 fremkommeligheten for bussene.

866 For å få mindre støy og bedre trafikksikkerhet i lokalsentrene våre bør miljøsoner med redusert
867 hastighet innføres i nær dialog med innbyggerne.

868 Kollektivtilbudet og veiutbyggingen styres ikke av Asker kommune, men av fylkeskommunen og Staten.
869 Et godt samarbeid må derfor videreføres. Fylkets midler til kollektivtilbud og fylkesveier er for lave.
870 Venstre er derfor positiv til lokal finansiering i form av rush-tidsavgifter.

871

872 **Mer buss i hele Asker**

873 ***Asker Venstre vil***

- 874 ● Arbeide sammen med fylkeskommunen for å bedre busstilbudet:
 - 875 ○ Øke avganger på bussruter med tilfredsstillende kundegrunnlag
 - 876 ○ Bedre busstilbudet som binder hele kommunen sammen
 - 877 ○ Etablere tverrgående busslinjer mot kollektivknutepunkter som Spikkestad, Røyken,
878 Heggedal, Asker (tog) og mot Slemmestad og Vollen (båt)
 - 879 ○ Etablere flere matebusser til båtanløpene
 - 880 ○ Prioritere bussens fremkommelighet
 - 881 ○ Etablere busslinje under Oslofjorden i nytt tunnellop
 - 882 ○ Planlegge E134 for buss med linje fra Sætre via Follestad mot Lier, Brakerøy og Drammen
883 stasjon
 - 884 ○ Etablere bestillertjeneste hvor kundegrunnlaget for faste bussruter er for lavt for faste ruter

885 Utvidet hurtigbåttilbud

886 *Asker Venstre vil*

- 887 ● samarbeide med Akershus for at Asker får:
 - 888 ○ Økt frekvens og antall båter på dagens strekninger
 - 889 ○ Utvide eksisterende strekning til både Sætre og Fornebu

890

891 Flere og raskere tog

892 *Asker Venstre vil*

- 893 ● Arbeide for at Staten forbedrer togtilbudet i Asker:
 - 894 ○ Kortere reisetid på Spikkestadbanen
 - 895 ○ Øke antall regionavganger fra Asker stasjon, ved å integrere Flytogavgangene på Ruter-
 - 896 billetten

897

898 Tryggere veier

899 *Asker Venstre vil*

- 900 ● Være en pådriver mot fylket og staten for tryggere veier:
 - 901 ○ Flere miljøgater som i Heggedal, Vollen og Spikkestad
 - 902 ○ Støtte gjennomføringen av fornyet E18 i tråd med nullvekstmål. Mer tunneller, bedre
 - 903 støyskjerming, sammenhengende og parallellgående ekspressykelvei og god
 - 904 bussframkommelighet.
 - 905 ○ Hvis nødvendig p.g.a manglende finansiering: Prioritere utbyggingen av E18 under Asker
 - 906 sentrum med ny kollektivterminal og nordlige del av Røykenveien i tunnel
 - 907 ○ Nei til ny 4-felts Røykenvei som øker bilkapasitet og bygger ned matjord og naturverdier

908

909 Sykkelveier gir mindre kø og renere luft

910 *Asker Venstre vil:*

- 911 ● Prioritere ressurser til Askers sykkelplaner
- 912 ● Sikre trygge sykkelveier med minst mulig naturinngrep
- 913 ● Godtgjørelse for kommunale tjenester utført på sykkel (det er allerede innført, men la stå?)
- 914 ● Utvide el-sykel tilbud
- 915 ● Mer sykkelparkering i alle lokalsenter
- 916 ● Skape sykkelkultur ved holdningskampanjer
- 917 ● Forbedre skilting av sykkelveier

918

919 Prioritering av trafiksikkerhet

920 Hensynet til våre unge myke trafikanter må alltid komme først.

921 *Asker Venstre vil:*

- 922 ● Prioritere skolebarn, gående og syklist foran bilister i vurderinger om redusert hastighet og
- 923 andre fartsdempende tiltak
- 924 ● Innføre miljøgater i tettsteder med redusert hastighet
- 925 ● Innføre miljøgate med fartsdempere på strekning på Røykenveien ved Heggedal skole

- 926 • Innføre hjertesone ved alle skoler i kommunen
- 927 • Sikre attraktive gang- og ferdselsveier

928 8. Flere grønne jobber der folk bor

929 **Et variert næringsliv og nye næringer**

930 I Asker har vi både familiebedrifter og store virksomheter som hevder seg internasjonalt. Vi har industri,
931 landbruk, gartnerier, reiselivsvirksomhet, sosialt entreprenørskap, ansatte i kultur og idrettslivet og et
932 utall av service og handelsvirksomhet som alle er viktige bidrag til velferdssamfunnet.

933 Det er de siste årene regulert inn eller avsatt i kommuneplan areal mange områder for
934 kontorarbeidsplasser og nærings-/serviceområder som kan gi økt antall arbeidsplasser ved våre
935 kollektive knutepunkter.

936 En enda mer attraktiv kommune for næringslivet, kan bidra til at flere jobber nærmere der de bor. Slik
937 kan vi dempe presset på rushtidstrafikken og gi folk mer tid til egen hverdag. Med mange motiverte og
938 høyt utdannede innbyggere, har vi forutsetninger for et konkurransedyktig næringsliv i Asker.

939 Vi vil at lokale småbedrifter skal kunne oppstå og vokse videre. God dialog med kommunen og korte
940 saksbehandlingstider er et viktig bidrag. Sosialt entreprenørskap løser sosiale- eller samfunnsmessig
941 utfordringer i rommet mellom offentlig og privat næringsliv. Utelivet er en viktig del av mange
942 lokalmiljøer og bidrar til møtestedet, sosialt miljø og kortere reisevei til opplevelser.

943 Det skal ikke være noen motsetning mellom et blomstrende næringsliv, økt reiselivsvirksomhet og det å
944 ta vare på naturen. Veileder vi virksomheter til å finne sin plass i en sirkulær økonomi, blir både
945 forbrukere, næringslivet og miljøet vinnere.

946 **Asker Venstre vil:**

- 947 ● Dele opp offentlige anbud og kunngjøre mindre anskaffelser slik at lokale små- og mellomstore
948 bedrifter kan delta.
- 949 ● Støtte opp under utvikling av ny industri, men stille høye krav til at industrien ikke svekker natur,
950 lokalt miljø, trafiksikkerhet og samfunnssikkerhet.
- 951 ● Videreføre grønt innovasjonsfond fordi det fremmer bedrifter i en sårbar oppstartsfasen
- 952 ● Tilby tidsbegrensede fordeler som gratis kommunale lokaler i en oppstartsfasen
- 953 ● Veilede bedrifter i regelverk ved oppstart og videre drift
- 954 ● Bruke den kommunale innkjøpsmakten til å fremme lokale, miljøvennlige og innovative løsninger
- 955 ● Bruke lokale opplevelses- og overnattingstilbud ved arrangementer for egne ansatte
- 956 ● Utvikle et tett kommunalt samarbeid med lokale reiselivsaktører om kortsiktige og langsiktige tiltak
957 for vekst i det bærekraftige reiselivet
- 958 ● Trekke frem grønne næringslivsaktører i kommunens digitale flater
- 959 ● Gjøre kompetanse og erfaringer med grønn omstilling tilgjengelig for alle bedrifter
- 960 ● Prøve ut effektkontrakter for sosiale entreprenører i samarbeid med NAV for å redusere
961 sosialutgifter i kommunen. Effektkontrakter innebærer at private investorer finansierer et tiltak med
962 fastsatt resultatmål, og blir tilbakebetalt av det offentlige dersom målene nås.
- 963 ● Utløse egnede anbud med sosialt entreprenørskap som et kriterium i valg av leverandør.

964

965 **Landbruket er næringen vi alle er avhengig av**

966 Vi må spille på lag med bøndene og gartnerinæringen, så de både kan lage maten vår og bidra til det
967 grønne skiftet.

968 Ulikt terreng, jordsmonn og solforhold gjør at vi har en variert primærnæring med forskjellige
969 utfordringer her i Asker. Vi har et rikt skog- og landbruk som preger Askerbygdene. Vi ønsker å legge til
970 rette for at landbruket kan utvikles med nye næringer og produkter, samtidig som vi støtter opp om det
971 bønder i Asker allerede er gode på.

972 Jordene, åsryggene og bekkedalene gir oss en langstrakt og vakker kommune med gammel bosetning.
973 Landskapet ønsker vi å bevare for sin kulturhistoriske minner og for opplevelsesverdien for oss alle.

974 Vi må verne om den verdifulle matjorden. Gammelskog må bevares og skogen driftes på en god måte.

975 Landbruket kan bidra til at brede sammenhengende blågrønne korridorer bevares for biologisk
976 mangfold og samfunnssikkerhet. Samtidig reduseres erosjon og avrenning av næringsstoffer og bidrar til
977 friskere fjord og hav.

978

979 **Asker Venstre vil:**

- 980 ● Si nei til omregulering av matjord
- 981 ● Støtte opp om mangfoldig landbruk – et landbruk som legger opp til opplevelser som gårdsturisme,
982 lokal matproduksjon og selvpukk
- 983 ● Landbrukskontoret skal bistå bøndene med faglig kompliserte oppgaver som søknadsprosesser til
984 kommunen og andre forvaltningsnivåer
- 985 ● Landbrukskontoret skal bistå bøndene med å forstå lover og forskrifter
- 986 ● Øke etterspørselen på landbrukets kompetanse og varer ved at kommunen inngår avtaler om
987 skolehager og matlevering til kommunens kantiner.
- 988 ● Prøve ut ordninger hvor bønder kan ta inn ungdommer med skolevegring og voksne på
989 arbeidstrening på gård.
- 990 ● Tilrettelegge for direkte møte- og markeds plasser mellom bønder og forbrukere som Reko-ringer,
991 lokale gårdsferier med arbeidsinnsats som betaling, samt abonnements- og fadderordninger
- 992 ● Sørg for god informasjon til innbyggere om begrensninger som gjelder på dyrket mark og i skogen –
993 med stikkord båndtvang (helårs mange steder) og ferdsel bare på frossen eller snødekket jorder
- 994 ● Kommunen skal følge konsesjonsloven når de skal vurdere salg av landbrukseiendommer
- 995 ● Beholde kårboliger som del av gårdsbruk for å sikre gode generasjonsskifter som bidrar til å bevare
996 matjord

997

998 **Vi må ikke glemme gartnernæringen**

999 Gartnerforeningens medlemmer dyrker i hovedsak grønnsaker, blomster, frukt og ferdigplen. De er lite
1000 omfattet av jordbruksoppjøret og er derfor avhengig av markedet og et godt samarbeid med
1001 kommunen. Produsentene trenger klare og forutsigbare rammevilkår. Gartnerforeningen ønsker å bli
1002 involvert i areal og reguleringsplanarbeidet. Gartnernæringen er opptatt av det grønne skiftet og har
1003 høye ambisjoner om å være bærekraftige. Bransjen er i forkant av f.eks. bruk av nytte dyr fremfor
1004 gjødsel, i tillegg til å bruke resirkulert gjødsel. Siden produksjonen er så energikrevende, så er også
1005 potensialet for miljøgevinster store gjennom energibesparende tiltak.

1006

1007 **Asker Venstre vil:**

- 1008 ● Produksjon av grønnsaker, blomster og prydplanter blir en del av næringsplanene i kommunen
- 1009 ● Sikre gode beredskapsrutiner ved eventuelle vannbrudd for å unngå tap av avling
- 1010 ● Støtte opp om gartnernæringens satsing på det grønne skiftet og deres høye ambisjoner om å være
1011 bærekraftige.

- 1012 ● Stimulere til bruk av nytte dyr fremfor gjødsel, i tillegg til å bruke resirkulert gjødsel.
- 1013 ● At kommunen bistår gartneriene og ha et koordinerende ansvar for å søke midler fra aktører som
- 1014 Innovasjon Norge og Enova til energisparende tiltak.
- 1015 ● Inkludere gartner næringen i informasjonsflyt fra landbrukskontoret om støtteordninger

1016 9. Senior i Asker

1017 Eldrebølgen vil gi oss gevinster og utfordringer, og Asker skal være en god kommune for alle. Eldre er
1018 generelt friskere og mer ressurssterke enn før. Eldre skal møtes med respekt, og gis mulighet til å bruke
1019 sin kunnskap, kompetanse og erfaring i ulike roller i samfunnet. Eldre med behov skal oppleve trygghet
1020 og nærhet. Det må tilrettelegges bedre for at alle kan være selvhjulpne så lenge som mulig. De som
1021 trenger det skal få et godt og variert omsorgstilbud. En av de store utfordringene i årene framover er å
1022 sørge for at det er nok helsepersonell og god arbeidsfordeling for å dekke omsorgsbehovet. 2 nye
1023 sykehjem er inkludert i Handlingsplanen med innflytting i 2027 og 2030 (Heggedal og Vettre), og der
1024 datoene er viktige milepæler for å sikre at ventelistene ikke øker.

1025 **Asker Venstre vil:**

- 1026 ● Ta i bruk teknologi, innovasjon, nye løsninger og nye boformer.
- 1027 ● Det skal være alternative løsninger for eldre med lite dataerfaring, foreldet erfaring eller reduserte
1028 muligheter for å benytte nye løsninger.
- 1029 ● Høyt aktivitetstilbud for demente – ved turer, musikk, aktiviteter og gode måltider.
- 1030 ● Tilbud om GPS sporing for å øke friheten.
- 1031 ● Samarbeid på tvers av hjemmetjenesten, helsetjenesten, pårørende, organisasjoner og andre som
1032 stiller opp og bidrar
- 1033 ● Utfordre boligbyggere til løsninger som øker muligheten for kontakt med andre i «boligkomplekset»
1034 og i nærmiljøet
- 1035 ● Avsette sentrale arealer i kommuneplanen for sykehjem for å møte fremtidig behov
- 1036 ● Bygge sykehjem og omsorgsboliger i takt med eldrebølgen. Prioritere framdriften.
- 1037 ● Revurdere kriterier for å få plass på sykehjem eller omsorgsboliger
- 1038 ● Høy kvalitet på maten på sykehjemmene tilpasset den enkeltes vaner og ønsker, blant annet ved å
1039 involvere beboerne så langt som mulig ved måltidene.
- 1040 ● Høyt aktivitetstilbud som passer for det mangfold av mennesker som bor sammen de siste årene av
1041 sitt liv.
- 1042 ● Demente på sykehjem må få større aksjonsradius enn det som har vært vanlig.
- 1043 ● Omsorg er også godt tilbud til frisør, stell av negler, fysioterapi, ergoterapi og leger.
- 1044 ● Anerkjennelse hvor viktig det er at personale har tid og kompetanse til samtaler og forstå det mangfold
1045 av personligheter de møter.

1046 10. Inkludering og muligheter for alle

1047 Alle kan oppleve ufrivillig utenforskap, noen ganger på grunn av samfunnets struktur og kultur og andre
1048 ganger på grunn av enkeltmenneskers ulike økonomi, familiesituasjon, kulturtilhørighet, egenskaper,
1049 nyinnflyttet, mm.

1050 Asker er en kommune med mange ressurssterke innbyggere, og det blir ofte store forskjeller og ekstra
1051 belastende for de som ikke kan delta der «alle» andre kan delta. Familiens økonomi er ofte avgjørende
1052 for barns oppvekstvilkår.

1053 Mange lever med en form for funksjonshemming, fysisk eller psykisk, medfødt eller ervervet.

1054 Om lag 20 prosent av innbyggerne i Asker har en bakgrunn fra et annet land enn Norge. Denne gruppen
1055 innbyggere er svært mangfoldig og har verdifull kompetanse på mange områder, som språk, kultur og
1056 teknologi. Det er også utfordringer. Venstre tror på helhetlig integreringspolitikk der barnehage, skole
1057 og arbeid er de viktigste arenaene for integrering. Vi ønsker at alle, uavhengig av opphav, realiserer sitt
1058 potensiale og bidrar med sine ressurser i utviklingen av Askersamfunnet.

1059 Arbeid gir oss økonomisk frihet til å utvikle oss som mennesker og medborgere. Deltagelse i arbeid er
1060 også helt avgjørende for inkludering og integrering, og bidrar til økt tilhørighet og utjevner forskjeller.

1061

1062 **Asker Venstre vil:**

- 1063 ● Bidra til et arbeidsliv som er fleksibelt og tilgjengelig nok til å passe for folk med ulike forutsetninger
- 1064 ● Bidra til mange lokale arbeidsplasser
- 1065 ● Arbeidsliv som er fleksibelt og tilgjengelig nok til å passe for folk med ulike forutsetninger
- 1066 ● Samarbeid med bedrifter om tilrettelegging, praksisplasser, deltidsordninger,
1067 fadder/traineeordninger og lærlingplasser
- 1068 ● Sikre at sosialtjenestene har ressurser for tett og individuell oppfølging for å bistå flere ut i ordinært
1069 arbeidsliv
- 1070 ● Personlige assistenter eller støttekontakter som gjør det mulig for flere å være en del av arbeidslivet
- 1071 ● Mulighet for gratis barnehage og SFO i henhold til foreldrenes inntekt
- 1072 ● Aktivitetskortet kan forbedres i henhold til foreldrenes inntekt
- 1073 ● Styrke tiltak som legger til rette for felles arenaer og møteplasser – for alle aldersgrupper
- 1074 ● Variert boligbygging, mulighet for «leie til eie» og mulighet for å søke om kommunal garanti for
1075 husbankfinansiering
- 1076 ● Subsidiering av reiseutgifter til organiserte fritidsaktiviteter
- 1077 ● Lavterskeltilbud for psykisk hjelp, spesielt barn og unge
- 1078 ● Rask og god oppfølging hos NAV
- 1079 ● Internasjonale dag for funksjonshemmede den 3. desember markeres
- 1080 ● Universell utforming må være en selvfølgelighet
- 1081 ● Forbedre regelverket for bedre lønnspolitikk for personer på trygd i overgang til
1082 arbeid/deltidsarbeid
- 1083 ● Sikre reell medvirkning, ekstra støtte og tilrettelagte aktiviteter som bidrar til en bedring av
1084 funksjonsnivåer og økt livskvalitet
- 1085 ● En spesiell innsats er nødvendig for å bidra til at flyktninger og asylsøkere får en rask integrering i
1086 samfunnet vårt

1087 11. Kultur, idrett, frivillighet – lenge leve!

1088 Medborgerskap er nødvendig for å håndtere nåtidens og fremtidens utfordringer. Gjennom tillit,
1089 medvirkning og åpenhet vil lokaldemokrati og lokalt engasjement bidra til utvikling av våre tettsteder. Vi
1090 trenger et felles løft for å sikre en grønn og bærekraftig fremtid.

1091 Asker har en rik kulturarv, fantastisk natur, flotte kulturlandskaper, og mange gode arenaer for utøvelse
1092 av kultur, idrett og friluftsliv. I kombinasjon med et rikt lags- og foreningsliv bidrar dette til at Asker er en
1093 god kommune å bo i.

1094 Kulturell overlevering til neste generasjon er en av de viktigste sosiale prosesser i et samfunn. For barn
1095 og unge er tilbudene en svært viktig del av det å få en meningsfylt oppvekst, både sosialt, mentalt og
1096 fysisk.

1097 Frivillige organisasjoner er en bærebjelke i det norske samfunnet. Det frivillige foreningslivet gir folk en
1098 lokal tilhørighet, verdifulle kunnskaper og ferdigheter. De frivillige organisasjonene og den innsats den
1099 enkelte innbygger i Asker gjør for hverandre er avgjørende for en god samfunnsutvikling.

1100 Idrett, kultur, vel, historielag og mangfoldet av frivillige organisasjoner er viktige arena for aktivitet –
1101 mentalt, sosialt, motorisk og fysisk og psykisk helse. Det gjør det enklere å knytte bånd og lar den
1102 enkelte føle tilhørighet gjennom inkluderende aktiviteter. Mange organisasjoner bidrar langt utover sin
1103 egne medlemmer. Mange organisasjoner trenger folk i lønnet arbeid for å utløse og koordinere frivillig
1104 innsats.

1105 Den sterke vekst av leilighetsbygg har resultert i et stort antall sameierstyrer som også må anerkjennes
1106 som viktige frivillige organisasjoner. Nye leilighetsbygg kan være teknisk krevende å overta og drifte.
1107 Nye boformer skaper utfordringer og muligheter. Det må tenkes nytt om samspill med kommunen til
1108 alles fordel. Kommunen er sameier i mange leilighetsbygg (kommunale leiligheter) og har derfor et
1109 ansvar og en utfordring til å bidra til driften med kunnskap og hjelp til integrering.

1110 Venstre vil gi den frivillige sektoren vekstmuligheter og arbeide for at kommunen er en langsiktig og
1111 støttende partner der det trengs. Frivillige organisasjoner, men også enkeltpersoner spiller en
1112 nøkkelrolle i arbeidet med å utvikle Asker som et inkluderende og godt samfunn.

1113 Åpenhet om beslutninger er avgjørende for et velfungerende demokrati. For Asker Venstre er det viktig
1114 å styrke det lokale folkestyret. Nærhet mellom borgere, administrasjonen og folkevalgte, dialog for å
1115 forstå hverandre og åpenhet om politiske og administrative prosesser er nødvendig og bidrar til tillit.

1116 **Asker Venstre vil:**

- 1117 ● Stimulere til et bredt tilbud innen idrett, kultur og et mangfold av organisasjoner
- 1118 ● Etablere nye arena hvor det er klare mangler.
- 1119 ● I påvente av investeringsmuligheter må areal bevares for fremtidige behov.
- 1120 ● Sikre fremtidsrettet aktivitetstilbud.
- 1121 ● Støtte initiativ til etablering av lokale ungdomshus.
- 1122 ● «Futsal» er et eksempel på en populær aktivitet som tar ungdom på alvor – en aktivitet som trenger
1123 innendørs haller i en lang vinter.
- 1124 ● E-sport kan bidra til gode samlingsplasser og økt aktivitet.
- 1125 ● Muligheter for aktiviteter innenfor musikk og teater for barn og ungdom må få støtte.
- 1126 ● Støtte og legge til rette for idrettens inkluderingsarbeid, eksempelvis «Aktive lokalsamfunn».
- 1127 ● Sikre god utnyttelse og drift av idrettsarenaer, baner, haller, isflater mm – uansett eierskap.
- 1128 ● Sikre at lavinntektsfamilier også kan delta uten søknader via organisasjonen hvor man deltar.

- 1129 ● Opprette et miljøfond for sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft, som støtte til organisasjoner.
- 1130 ● Styrke støtte til frivillige organisasjoner og se på måter å gi lag og foreninger tilskudd til
- 1131 administrative funksjoner og trener lønn - for å kunne holde medlemsavgifter på et nivå som
- 1132 fremmer breddeaktivitet og for å koordinere og organisere frivillig innsats.
- 1133 ● Minske byråkratiet i forbindelse med søknader om midler og enkle byggesøknader.
- 1134 ● Planlegge skolebygg for alternativ bruk etter ordinær skoletid, som møtelokaler for lag og
- 1135 foreninger, privatundervisning, idrett eller kulturaktivitet.
- 1136 ● Bidra til talentutvikling i kultur og idrett.
- 1137 ● Videreutvikle bibliotek og Innbyggertorg som møteplasser for aktiviteter.
- 1138 ● Bidra til kulturminnevern.
- 1139 ● Bidra til videreutvikling av de lokale museene og sikre samhandling med Akershus.
- 1140 ● Bidra til opplevelser som styrker lokalt næringsliv og styrker tilhørigheten i den nye kommunen.
- 1141 ● Utfordre kommunen til enda bedre dialoger med innbyggerne, bedre åpenhet om
- 1142 arbeid/beslutninger og forbedre bekjentgjøring av kanaler for medvirkning.
- 1143 ● Utfordre kommunen til aktivt å bruke sin kunnskap og kompetanse for å lette sameiestyrenes
- 1144 arbeidsbelastning og samtidig bidra til integrering. Starte med alle borettslag/sameierskap hvor
- 1145 kommunen eier/leier leiligheter.

1146 12. Beredskap – alle må bidra!

1147 Asker kommune har godt fokus på beredskap. Vi som innbyggere og kommunen kan og må gjøre mer.
1148 Forsyningsikkerheten ble utfordret i pandemien. Tomme butikkhyller og hamstring skjedde på tross av
1149 sentrale myndigheters anbefaling om å unngå dette. Pandemien vi opplevde lærte oss mye og ga oss og
1150 resten av verden en vekker på hva skjer om primærbehovene er truet. Den sikkerhetspolitiske
1151 situasjonen i verden gjør også at hver enkelt av oss må ha i tankene «hva gjør vi hvis». Hvilke muligheter
1152 er det på matforsyning hvis det internasjonalt blir en forsyningskrise? Og hva kan du som innbygger
1153 gjøre selv? Hva kan vi som kommune gjøre av enkle tiltak?

1154 En kommune i Norge har allerede opplevd dataangrep hvor innbyggers personopplysninger kom på
1155 avveie. Robuste sikkerhetssystemer og en god sikkerhetskultur er avgjørende for at Asker skal kunne
1156 beskytte seg mot liknende trusler.

1157 Asker kommune har en skjult matreserve i egen jord som vi burde forvalte eller ha en klar plan/mulighet
1158 for utnyttelse hvis behovet oppstår. En kjøkkenhage på 200 kvm. vil gi ca. 1 kg mat pr. dag gjennom et
1159 år. Det utgjør ca 250 gram næringsrik kost pr. person i en familie på fire. Dette er en svært enkel og
1160 kostnadsfri delberedskap for kommunen.

1161 I kriser er noe av det viktigste for folks mentale helse å føle seg nyttige og bidra aktivt. Dyrkinga i av
1162 egne hager i en krise vil gi følelsen av et aktivt bidrag. Samtidig vil økt fokus på dette i kommunen gi økte
1163 muligheter for livsglede og nærkontakt med naturen for innbyggerne i en normalsituasjon.

1164 Asker kommune må ha en beredskap innen oppvarming hvis man opplever lengre nedetider ved
1165 strømbrudd eller langvarig energimangel. Asker kommune har tilgang på mye skog og må se det som en
1166 alternativ energikilde ved en langvarig energikrise.

1167

1168 **Asker Venstre vil:**

- 1169 ● Investere tilstrekkelige ressurser til sikkerhetssystemer, samt ha, fokus på god delings- og
1170 læringskultur for sikkerhet for sine ansatte og samarbeidspartnere.
- 1171 ● Jevnlig tilby kurs/folkemøter på innbyggertorgene for opplæring av innbyggerne innen dyrking av
1172 egen hage.
- 1173 ● Aktivt stimulere til kolonihager på kommunale tomter.
- 1174 ● Kartlegge tilgang/beredskap på skogsmaskiner og annet utstyr for vedhogst som er nødvendig ved
1175 en langvarig energikrise.
- 1176 ● Utarbeide en forkortet versjon av «Beredskapshagen». En bok som bygger på Datsja prinsippet og
1177 utnytting av egne kjøkkenhager. Målet med dette er å spre kunnskap om dyrking av egen hage.
- 1178 ● Ha en beredskap rundt kontant/kreditt løsning hvis det blir en lengre nedetid med betalingsmidler.